

Tres-cents anys més tard

MANEL CASTAÑO

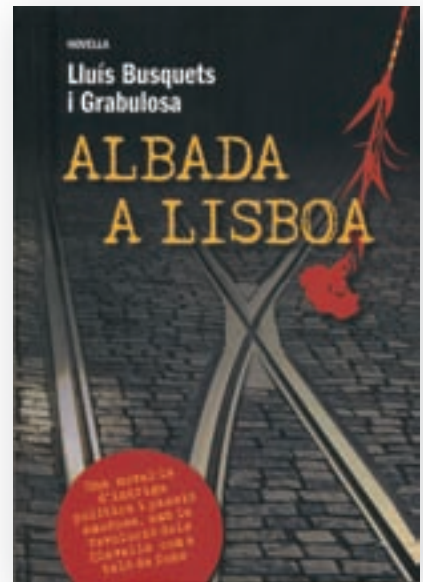
La independència de Catalunya ja no és solament objecte d'assaigs més o menys imaginatius, sinó que ha començat a arribar a la narrativa de ficció. Per exemple, la futurista *Crònica de la independència*, de Patrícia Gabancho (2009); *El dia que van matar López Tena* (2010), inconclusa història de lladres i serenos disponible a la xarxa, de Jofre Mislata, o el més versemblant *Informe Diagonal o com aturar l'independentisme* (2011), de Josep Gimeno. A l'interès que bona part dels lectors poden tenir per la ruptura d'un estat i el sorgiment d'una nació, s'hi afegeix el fet que un procés d'aquesta mena no pot deixar de contenir un dels ingredients més preuats en les novel·les d'èxit: el desenvolupament de trames conspiratives.

Lacció d'*Albada a Lisboa* passa els dies anteriors al Nadal del 2008 i té com a pretext central l'existència d'una comissió secreta de la Generalitat que

estudia plans amb vista a la secessió. La idea –formulada realment ara i adés per algun dels nostres polítics– és que «Catalunya no vol deixar passar l'ocasió de 2014 per fer-ne una de sonada», com si la màgia numèrica que es compleixin 300 anys de la pèrdua de les llibertats institucionals hagués d'influir en les voluntats dels ciutadans. Aquesta comissió està establint contactes discrets amb líders d'arreu del món per plantejar-los la qüestió i rebre consell i suport. En aquest context, el narrador protagonista, que havia estat professor de filosofia i ara fa d'escriptor –un transsumpte de l'autor, que arriba a atribuir-li títols dels seus propis llibres–, és requerit per fer d'intermediari entre el portuguès Ote-lo Saraiva de Carvalho, un dels organitzadors de la Revolució dels Clavells (1974), i dos representants catalans, l'un del Departament d'Interior i l'altre de Vicepresidència –en mans respectivament de Saura i Carod, en la vida real.

Però aquest és només un dels aspectes de la narració, i no el que ocupa més espai. Hi ha també un triangle amorós. El nostre protagonista, ara feliçment casat, troba per sorpresa una antiga alumna, amb qui va mantenir un tòrrid afer, i ens en posa en antecedents amb un limitat ús del pudor. Hi ha algunes reflexions literàries –una reunió amb una editorial lisboeta és la tapadora de la seva feina de mitjancer–, la presentació d'alguns llocs emblemàtics de la capital portuguesa, i sobretot alguns diàlegs de caire metafísic i religiós que no per allunyats de l'acció en són cap destorb.

Encara que la noia és un personatge inassequible a la versemblança i construït més aviat com a fantasia eròtica, i que Saraiva de Carvalho té tanta grandesa com un heroi secundari d'un relat de Tintín, *Albada a Lisboa* atrapa el lector des del primer moment. El veterà Busquets té l'habilitat compositiva suficient per dosificar les línies d'una trama ben construïda i mantenir-ne les expectati-

LLUÍS BUSQUETS I GRABULOSA

Albada a Lisboa

Ara Llibres.
Badalona, 2011.
184 pàgines.

ves, i un estil de català gairebé exquisit si el comparem amb els usos actuals, acastellanats i barroers –amb alguna solució gairebé sorprenent, com «Aquí t'exampo, allà t'arreplego» per traduir «Aquí te pillo, aquí te mato»-. I les divagacions sobre espiritualitat o sobre política demostren, per si feia falta, que un bon bagatge intel·lectual és imprescindible per construir una bona narració.

La seva utilitat com a font d'inspiració política és més dubtosa, però és obvi que l'autor tampoc no ho pretén. Apuntem que la controvertida figura d'un militar que volia «anar més enllà d'una democràcia parlamentària burgesa i crear un veritable estat del poder popular» o l'evocació del paral·lelisme entre la secessió de Portugal i la revolta catalana de 1640 poden si més no estimular els polítics sobiranistes a no parlar amb tanta superficialitat com acostumen.

JOAQUIM NADAL

Segon llibre de família

Norprint SA.
Girona, 2011.
91 pàgines.

Joaquim Nadal descriu els vestigis històrics de Sant Nicolau i el seu entorn, un espai per seguir la història de la ciutat de Girona i també la de la seva pròpia família, perquè encara anys després que passés a ser propietat municipal, els Nadal guardaven a casa la clau del monument.